

Леся ХОМИЧ,
 магістр історії, молодший науковий співробітник музею «Дрогобиччина»
 (Україна, Дрогобич) lesyakhomych@ukr.net

БРУНО ШУЛЬЦ І ТРУСКАВЕЦЬ

У статті здійснено спробу характеристики місця та ролі Трускавця в біографії і творчості Бруно Шульца. На основі маловідомих матеріалів автор аналізує виставки Шульца в Трускавці та робить висновок, що представлення художньої творчості мистця мало позитивний резонанс.

Ключові слова: Бруно Шульц, курорт, Трускавець, художня творчість, виставка.

Лит. 26.

Lesya KHOMYCH,
 Master of history, junior researcher of the museum «Drohobychyna»
 (Ukraine, Drohobych) lesyakhomych@ukr.net

BRUNO SCHULZ AND TRUSKAVETS

In the article was made an attempt to characterize the place and the role of Truskavets in the Bruno Schulz' biography and creativity. The author considers that despite the fact of wide geographical frames of Schulz investigations the artist's native places haven't been investigated till the end. That proves the fact that only recently became known the facts about the first Schulz's exhibitions in the nearby Boryslav and in the native Drohobych. The accessibility of the archives and the digitization of the periodic materials give the possibility of more detail biographically-cultural investigations of the contexts in the Bruno Schulz's creativity. The author notes the special place of Truskavets in the artist's topography as the recovery and rest place that was close and familiar since the childhood. The popularity of the resort helped Schulz to establish his contacts with the intellectual persons who came there from different parts of Poland. The presentation of Schulz' artistic creativity in Truskavets received, despite other opinions, the positive resonance. On the basis of little-known materials the author analyses the Bruno Schulz's exhibitions in Truskavets. The first known notice of the Bruno Schulz's exhibitions in the hall of Resort club in Truskavets in June 28, 1930 was fixed in the newspaper «Glos Drohobycko-Boryslawsko-Samborski-Stryjski», and later in the Lviv issue «Chwila». It was a combined exhibition of two artists: by Bruno Schulz and Joachim Kahane. Joachim Kahane (1890 – app. 1943) is a famous Jewish artist, painter, engraver and metal sculptor. In 1911 together with Maximilian Goldstein he organized the Circle of supporters of Jewish art in Lviv and in summer 1919 led it.

The author of the investigation also emphasizes the obvious role of Truskavets as a literary motif in the artist's creativity.

Bruno Schulz' impresas in the nearby resort continue till nowadays. The modern Truskavets is a constant participant of the actions during the International Bruno Schulz Festival and is open to fans of his creativity.

Key words: Bruno Schulz, a resort, Truskavets, an artistic creativity, an exhibition.

Ref. 26.

Леся ХОМИЧ,
 магістр історії, молодший науковий співробітник музею «Дрогобиччина»
 (Україна, Дрогобич) lesyakhomych@ukr.net

БРУНО ШУЛЬЦ І ТРУСКАВЕЦ

В статье осуществлена попытка характеристики места и роли Трускавца в биографии и творчестве Бруно Шульца. На основе малоизвестных материалов автор анализирует выставки Шульца в Трускавце и делает вывод, что представление художественного творчества мастера имело позитивный резонанс.

Ключевые слова: Бруно Шульц, курорт, Трускавец, художественное творчество, выставка.

Лит. 26.

Постановка проблеми. Біографічна топографія Бруно Шульца постійно викликає зацікавлення дослідників. Сліди Шульца та його творчості знайдено у Львові, Познані, Відні, Берліні т.ін., і ця географія постійно ширить свої межі. Проте, як часто буває потенціал рідних околиць залишається вивченим не до кінця. Так, нещодавно стали відомі факти про перші виставки Шульца у близькому Бориславі та рідному Дрогобичі. Доступність архівів та оцифрування періодичних матеріалів бібліотечних книгозбірень дають змогу прискіпливіших біографічно-культурознавчих досліджень контекстів життя та творчості Бруно Шульца. Тож потреба подібних пошуків в межах окресленої проблематики залишається актуальною.

Аналіз останніх досліджень. Основою для початку будь-яких досліджень у галузі шульцознавства залишаються праці Єжи Фіцовського [3]. Незазваний, але легко впізнаний Трускавець у творах Шульца аналізували Владислав Панас [15], Єжи Яжембський [8], Шалом Лінденбаум [12] та ін. Останній, досліджуючи літературну спадщину Шульца відзначає особливість Шульцівського Санаторію, що намагається врятувати суспільство від дефінітивної смерті, воскресити того, хто вже вважається мертвим. Важливу позицію курорту в топографії Шульца відзначають автори Шульцівського словника [17]. Останні результативні пошуки стосовно виставкової діяльності Шульца у Трускавці здійснив шанувальник його творчості Кшиштоф Вільман (Krzysztof Willmann). Цей аспект досліджено також у розвідці Г. Юзефчука [9] та колективній монографії дрогобицьких істориків [2].

Мета статті є характеристика місця та ролі Трускавця в біографії і творчості Бруно Шульца.

Виклад основного матеріалу. «Єдиним на світі містом», «особливою провінцією», «вибраною країною» для Шульца завжди був Дрогобич. Міфологізований Дрогобич відображений в його творчості, реальний – вплетений в його біографію. З цієї «особливою провінцією» Шульц радо знайомив близьких по духу людей. У червні 1934 р. пише до Тадеуша Брези так: «Я хотів би Вам насамперед показати Дрогобич і околиці, Вашими очима наново побачити сцену моєї молодості. Ввести Вас у ненаписані розділи Цин. крамниць. Прошу приїхати» [4, 43–44]. Під цими околицями мається на увазі насамперед близький курорт Трускавець [15, 83], який в цей період активно розвивався. Успіх гарантували мінеральні води, які своїми лікувальними властивостями не поступались водам відомих європейських курортів. Їх лікувальний ефект випробував і сам Шульц ще в дитинстві. Трускавець

був постійним місцем проведення літніх канікул, а в 1911 році він проходив тут реабілітацію після важкої хвороби серця та легень [17, 395]. Слабкий здоров'ям мистець постійно повертався до курорту в зрілому віці. Одна з останніх тривалих оздоровчих відпусток проходила восени 1940 р., після лікування хвороби нирок у дрогобицькому шпиталі. Тоді Шульц зупинився у віллі «Аїда», що відношував у листах до приятельки Анни Плоцкер [4, 162].

TRUSKAWIEC. Willa »Aida«

Санаторій «Аїда» // Центр міської історії Центрально-Східної Європи

Тай серед усіх подорожей найчастішими були саме до Трускавця. Проте ці подорожі були інакшими. На відміну від решту, що залишали по собі лише відчуття ошелешення безмірності простору, вони виконували функцію подорожі містичної, до іншої сфери власного «я», до іншої сфери часу [17, 396]. Приводом до відвідин курорту окрім лікувальної мети, були зустрічі з приятелями, котрі відвідували популярний в той час курорт. Збереглося декілька світлин з їхніх прогулянок Трускавцем (кінець 20-х та 1939 р.). В червні 1939 р. Шульц часто зустрічався з Зоф'єю Налковською, що перебувала тут на лікуванні, та читав їй свої літературно-критичні есеї. Про ці

події Налковська згодом відзначить у своєму щоденнику: «У красивій, найдальшій частині парку, дикій із галявинами, як лондонські парки, на гарячій від сонця лавки, я слухала той текст, повний слухності, а крім того – всілякої розумової вишуканості»[13, 417–418].

Крім того рекомендує трускавецьку здравницю друзям. В листі до Романи Гальперн пише: «...Сподіваюся, що те каміння розчиниться і зникне з організму. Дуже добрим засобом для того є Трускавець (п'ятнадцять хвилин від Дрогобича), але для того Ти ще занадто ослаблена. Маю надію, що, може, у травні приїдеш до Трускавця. Тоді там буває чудово. Ти оселишся серед білих вишень, якими повниться Трускавець. То моя улюблена місцевість, про яку я ще колись напишу роман»[4, 139].

Проте повісті про Трускавець Шульц так і не написав, принаймні в шульцознавстві про це нічого не відомо (пригоди Шульцівських текстів настільки приголомшливі, що відкидати можливість віднайдення нових просто помилково).

Проте, неназваний Трускавець «іще невеличкий курорт» постійно виринає в літературних творах Шульца. Дорогою до курорту «..в'їздили у горбистий та хвилястий краєвид...врешті зупинялися на Гірці, коло мурованої широкої корчми...на рогаці, що розділяла два світи» [5, 342–343]. Корчма стоїть на цій рогаці й досі.

Корчма на Гірці дорогою до Трускавця. // Світлина автора, 2016 р.

В оповіданні «Осінь» читаємо: «Мені п'ятнадцять років, і я зовсім не обтяжений обов'язками життєвої практики. Позаяк до від'їзду лишається ще година, я знову вибігаю — попрощатися з місцем відпочинку, полічити доробок цього літа, зрозуміти, що можна буде забрати із собою, а що доведеться назавжди покинути в цьому приреченому на зникнення місті. Але на малому парковому кільці, тепер порожньому і світлому в пополуночному сонці, коло пам'ятника Міцкевичу, мені в душі розвиднюється істина про переломний момент літа. В ейфорії цього об'явлення я сходжу вгору двома пам'ятниковими сходишками, поглядом і розпростертими руками описую розмашисту дугу і, ніби звертаючись до всього курорту, кажу: «Прощавай, Поро! Ти була дуже гарна й багата. Жодне інше літо не може з Тобою зрівнятися. Я визнаю це тепер, хоч і нерідко бував сумним та нещасним через Тебе. Я лишаю Тобі на згадку всі мої пригоди, розсіяні парком, вулицями, садами. Я не можу забрати своїх п'ятнадцяти років, вони вже тут назавжди. Крім того, на веранді вілли, в якій я мешкав, я втиснув у шпарину між двома балками свій малюнок. Я зробив його Тобі на згадку. Тепер ти сходиш між тіней. Разом із Тобою зійде до країни тіней і все це місто вілл та садів. У вас немає нащадків. Ти і це місто, ви обоє помрете останніми в роду» [5, 335].

Парк «Адамівка» в Трускавці, між 1918 – 1939 рр.// Narodowe Archiwum Cyfrowe (NAC)

Утаємничений для реальності залишається міфологізований Санаторій «під клеписдрою», куди «ошукана гучною рекламою» родина головного героя Юзефа відіслала батька на лікування. З оповідання «Санаторій під клеписдрою» можемо виокремити деякі деталі. Дорога від залізниці до Санаторію «піднімалася вгору і плавно виводила на хребет узгір'я, звідки відкривався увесь виднокіл». Головний будинок санаторію – вигнутий підковою. Просто з містка, обплетеного хиткими балюстрадами з березових гілок, можна було увійти до подвійних скляних дверей готелю, званого з реклами як Санаторій. Тут відсуванням смерті в часі займався «невисокий і широкоплечий чоловік із темним заростом» доктор Ґотард [5]. Адреса того санаторію (як і, напевно, його існування в реальному світі) залишається загадкою [15, 79]. Ш. Лінденбаум, наприклад відзначає, що це не є звичний санаторій. Завжди писаний з великої літери Шульцівський Санаторій нагадує родинне місто батька і Юзефа та постійно з ним порівнюється [12, 55]. Оніричний Санаторій-місто в свою чергу репрезентує певний реальний зміст. Ним є виконуваний санаторієм функції суспільно-лікувального закладу, що має на меті вилікування особи, що стоїть в тіні смерті, майже вже мертва, повернення її до звичного життя. Знаком такого стану є клеписдра – годинник, який вимірює час життя, що наближається до смерті [12, 56].

Трускавець можемо пов'язати не лише з літературною творчістю мистця, але й з художньою. Донедавна вважалося, що саме в Трускавці відбулась перша персональна виставка Бруно Шульца. Як з'ясувалось, це не так [2, 156]. Проте, виставка й справді була, але її деталі досі достеменно невідомі. За реляцією Єжи Фіцовського, влітку 1928 року за порадою якогось знайомого доктора хімії Шульц влаштував виставку у залі Курортного дому, при-
міщення якого безкоштовно надав йому тогочасний власник Трускавця Раймунд Ярош [3, 52–53].

Курортний клуб в Трускавці, 1928 р. // НАС

Серед чисельної публіки, що відвідала виставку був професор Львівської Політехніки Максиміліан Тулле. Неоднозначно сприйнявши роботи Шульца, Тулле нібито написав скаргу на ім'я старости звинувачуючи мистця у порнографічному характері творів та вимагаючи негайного закриття виставки. За сприяння Яроша справа була вирішена, а Шульцу вдалось продати майже всі картини [3, 53]. Ці висновки Фіцовського, мабуть, були зроблені на основі спогадів Юліуша Фляшена (Juliusza Flaszena), хоча й не відомо чи були вони єдиним джерелом інформації. Цікаво, що Фляшен, лікар із Трускавця [10], пише у листі до Фіцовського, що не пам'ятає точної дати знайомства з Шульцом, було це десь у 1928 – 1929 роках [11, 159]. Підкреслюємо, що йдеться тут не про рік проведення виставки Шульца, а про дату знайомства. Далі Фляшен пише, що побачивши мистецький доробок Шульца, порадив йому влаштувати виставку у час курортного сезону, коли до Трускавця приїжджає інтелігенція мало не з усієї Польщі. І ніби то саме за його сприяння Раймунд Ярош безкоштовно надав для експозиції залу у Курортному клубі [11, 160]. Під час трускавецької виставки Шульц представив публіці переважно гравюри і рисунки та кілька олійних образів з домінуванням світло фіолетових і блакитних відтінків [3, 53]. Проте, жодного підтвердження в джерелах, окрім спогадів Юліуша Фляшена про час виставки, так само як і про скандальний інцидент під час її проведення не знаходимо.

Натомість, перший відомий анонс виставки Бруно Шульца у залі Курортного клубу в Трускавці 28 червня 1930 р. фіксує газета «Głos Drohobycko–Borysławsko–Samborski–Stryjski» [14]. Характеризується виставка як «незвичайна імпреза», тобто, припускаємо, що в разі про-

ведення раніше подібної виставки захід не вважався б незвичним. В липні факт відвідуваності виставки двічі фіксує львівська газета «Chwila», проте тут вже йдеться про виставку в залах Курортного клубу двох митців: Бруно Шульца та Йоахіма Кахане [19; 21]. 14 серпня львівське видання повідомляє про останній тиждень до закриття виставки [20]. Тобто, виставка тривала з початку липня та майже до кінця серпня 1930 року. Вхід на неї був вільний і можливий з 10-ї до 6-ї вечора. Ще раз великий успіх серед відвідувачів виставки підкреслює «Głos...» 20 серпня 1930 р., зваблюючи публіку низькими цінами експонатів [25]. Ймовірно Шульц виставляв ті ж картини, що й на Весняному салоні у Львові, що закінчився напередодні [1, 53]. Гіпотетично можемо зробити висновок про те, що у спогадах Фляшена йде мова про виставку у Трускавці саме 1930 р. Відповіді на деякі питання в окресленій проблематиці можуть з'явитись лише в результаті дослідження, в першу чергу, архіву Єжи Фіцовського, над чим зараз працюють польські науковці.

Бруно Шульц «Ундуля вночі», бл. 1920 р. // Jagiellonian Digital Library

Йоахім Кахане у своїй майстерні, 1933 р. // NAC

Митець, роботи якого виставлялись в Курортному клубі в той же час, Йоахім Кахане (Joachim Kahane, 1890 – бл. 1943) – відомий єврейський мистець, маляр, різьбяр, металопластик. В 1911 р. разом з Максиміліаном Гольдштейном заснував Коло прихильників єврейського мистецтва у Львові, а влітку 1919 р. став його головою. З 1921 р. працював учителем малювання у Лодзі [7; 16]. На виставці у Трускавці влітку 1930 р. представляв роботи на латуні, міді і сріблі. Відомо, що виставлявся в курорті принаймні тричі. Перша виставка з успіхом відбулась в серпні 1929 р. за сприяння Раймунда Яроша [26], ще одна у 1938 р. [24]. Неодноразово виставлявся в Моршині [23], Криниць [18], Сколе, Львові, Лодзі, Варшаві, Відні, Амстердамі, Лондоні [22], Берліні, Дрездені [6] і т.д. Серед його робіт особливою красою критики відзначали твори виконані за біблійними та синагогічними мотивами [6].

Робота Йоахіма Кахане, 1932 р. // NAC

Висновки. Підсумовуючи, варто відзначити особливе місце Трускавця у топографії Шульца. Був, насамперед, місцем оздоровлення та відпочинку, близьким та знайомим з дитинства. Згодом, популярність курорту сприяла налагодженню контактів з інтелектуалами, що приїжджали сюди з різних куточків Польщі. Представлення художньої творчості Шульца в Трускавці отримало, пори різні свідчення, позитивний резонанс. Водночас, очевидну роль відіграв Трускавець і як літературний мотив у творчості мистця.

Імпрези Бруно Шульца в близькому курорті продовжуються і до сьогодні. Сучасний Трускавець є постійним учасником атракцій під час Міжнародного Фестивалю Бруно Шульца та відкритий для шанувальників його творчості.

Документи

Замітки з преси про виставки Бруно Шульца у Трускавці

№1

Niezwykła impreza artystyczna w Truskawcu

Jak się dowiadujemy, zostanie w najbliższych dniach otwarta wystawa obrazów i grafik BRUNONA SCHULZA w sali Klubu zdrojowego w Truskawcu. Niedawno odbyta zbiorowa wystawa Schulza w Salonie wiosennym we Lwowie okazała na nowo świetny talent tego wybitnego grafika, o czym świad-

czyły entuzjastyczne głosy całej bez wyjątku prasy lwowskiej. Dowodem odniesionego sukcesu jest fakt, że Galeria Narodowa m. Lwowa zakupiła dla swoich zbiorów dwa obrazy tego artysty. Miłośnicy sztuki będą mieli sposobność zapoznania się z twórczością tego niepospolitego talentu. Z okazji zapowiadanej wystawy zastrzegamy sobie na później bliższe omówienie w ramach feljetonu tego niezwykłego i w sztuce polskiej odosobnionego zjawiska jakim jest demoniczna twórczość Brunona Schulza.

Głos Drohobycko–Boryslawsko–Samborsko–Stryjski: bezpartyjny tygodnik informacyjny. – № 15. – 28.06.1930. – S. 5.

№2

WYSTAWA BRUNONA SCHULZA i JOACHIMA KAHANEGO w TRUSKAWCU już została otwarta i wzbudziła olbrzymie zainteresowanie w najszerszych kołach kuracjuszków. Wystawa znalazła gościń w «Sali Zdrojowej» i cieszy się wielką frekwencją.

Chwila. – № 4056. – 11.07.1930. – S. 13.

№3

WYSTAWA PRAC ART. METALOPL. J. KAHANEGO i ART. MAL. BRUNONA SZULCA W TRUSKAWCU. W salach klubu zdrojowego w Truskawcu otwarta została wystawa prac metaloplastycznych znanego artysty Joachima Kahanego, wykonanych w mosiądzu, miedzi i srebrze. Prace te znane w całej Polsce z swoich specyficznych starych tematów i piękna wykonawczego, wywołały też wielkie zainteresowanie w Truskawcu, gdzie liczne prace zostały zakupione. Niemniejszą popularnością cieszą się przepiękne w koncepcji i rysunku prace cenionego artysty malarza i grafika Brunona Schulca, który niedawno na wystawie lwowskiej zyskał pełne uznanie krytyki i miłośników. W ten sposób połączona wystawa dwu artystów w Truskawcu ze względu na wysoki poziom ze wszech miar godną jest zwiedzenia. Jest otwarta codziennie bez przerwy od 10 rano do 6 wieczór. Wstęp wolny.

Chwila. – № 4072. – 27.07.1930. – S. 15.

№4

WYSTAWA PRAC ART. METALOPL. J. KAHANEGO I ART. MAL. B. SZULCA W TRUSKAWCU otwarta niedawno w salach kasyna zdrojowego będzie dostępna dla publiczności przez czas krótki. Spodziewać się należy, że w tym ostatnim tygodniu najszersza publiczność zechce jeszcze skorzystać z możliwości zapoznania się z pracami obu cenionych i powszechnym uznaniem cieszących się artystów. Wstęp na wystawę wolny.

Chwila. – № 4090. – 14.08.1930. – S. 13.

№5

Z wystawy SZULCA I KAHANEGO

Otwarta niedawno w sali Klubu Zdrojowego w Truskawcu wystawa GRAFIKI BRUNONA SCHULZA cieszy się wielkim powodzeniem. Wysoki poziom obrazów i grafik tego artysty usprawiedliwiają w zupełności opinię pewnego wybitnego krytyka, który zaliczył Schulza do jednego z najsubtelniejszych grafików współczesnej Polski.

Nową atrakcją powyższej wystawy stanowi kolekcja świetnych metaloplastyk J. Kahanego. Znakomity ten rzeźbiarz przynosi tym razem szereg wspaniałych, pełnych charakteru głów, wybijanych w mosiądzu i kunsztownie patynowanych.

Zainteresowanie publiczności jest wielkie. Ze względu na krótki jeszcze czas trwania wystawy, wskazaniem jest pospieszyć się z odwiedzeniem tej interesującej wystawy, przyczem podnieść należy stosunkowo niskie ceny eksponatów.

Głos Drohobycko–Boryslawsko–Samborsko–Stryjski: bezpartyjny tygodnik informacyjny. – № 22. – 20.08.1930. – S. 6.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Бруно Шульц. Горизонт часу. – Львів, 2012. – 64 с.
2. Лазорак Б., Тимошенко Л., Хомич Л., Чава І. Відомий і невідомий Бруно Шульц (соціокультурний портрет Дрогобича). – Дрогобич: Коло, 2016. – 374 с.

3. Фіцовський Є. Регіони великої ереси та околиці. Бруно Шульц і його міфологія. Пер. з польської А. Павлишина. – К.: Дух і Літера, 2010. – 544 с.
4. Шульц Б. Книга листів. Уклав і підготував до друку Єжи Фіцовський. / Пер. з польськ. Андрія Павлишина. – К.: Дух і Літера, 2012. – 360 с.
5. Шульц Б. Цинамонові крамниці та всі інші оповідання в перекладі Юрія Андруховича: оповідання; переклад з польської. – К. А–БА–БА–ГА–ЛА–МА–ГА, 2012. – 384 с.
6. 20–lecie pracy artystycznej Joachima Kahanego // Chwila. – № 474. – 06.06.1932. – S. 11.
7. Borzymińska Z. Kahane Joachim (Chaim) // Polski Słownik Judaistyczny. [Електронний ресурс]. // Режим доступу: [http://www.jhi.pl/psj/Kahane_Joachim_\(Chaim\)](http://www.jhi.pl/psj/Kahane_Joachim_(Chaim))
8. Jarzębski J. Schulz. – Wrocław: Wydawnictwo Dolnośląskie, 1999. – 244 s.
9. Juzefczuk G. Bruno zmistyfikowany, Drohobycz zmanipulowany. Nowe perspektywy badań // Бруно Шульц як філософ і теоретик літератури: Матеріали V Міжнародного Фестивалю Бруно Шульца в Дрогобичі / ред. В.Меньок. – Дрогобич, 2014. – С. 685 – 704.
10. Kronika Zagłębia Naftowego. Spór lekarza z aptekarzem w Truskawcu // Chwila. Wydanie wieczorne. – 18.10.1938. – № 1275. – S. 10.
11. Księga listów / Bruno Schulz. Zebrał, opracował, wstępem, przypisami i aneksami opatrzył Jerzy Ficowski. – Kraków: Wydawnictwo Literackie, 1975. – 190 s.
12. Lindenbaum Sh. Sanatorium pod Klepsydrą – Hades czy sanatorium? / Sh. Lindenbaum // W ułamkach zwierciadła... Bruno Schulz w 110 rocznicę urodzin i 60 rocznicę śmierci. – Lublin: Towarzystwo Naukowe KUL, 2003. – S. 47–73.
13. Nałkowska Z. Dzienniki. – T. 4 (1930 – 1939). – Cz. 2. (1935 – 1939)/ Opracowanie, wstęp i komentarz H. Kirchner. – Warszawa: Czytelnik, 1988. – 511 s.
14. Niezwykła impreza artystyczna w Truskawcu // Głos Drohobycko–Boryslawsko–Samborsko–Stryjski: bezpartyjny tygodnik informacyjny. – № 15. – 28.06.1930. – S. 5.
15. Panas W. «Willa Bianki. Mały przewodnik drohobycki dla przyjaciół» (fragmenty). / W. Panas – Lublin: UMCS, 2003. – 103 s.
16. Sandel E. Kahane Joachim (1890 – ok. 1943) / E. Sandel // Polski Słownik Biograficzny. – T. XI. (1964 – 1965) – Wrocław: Zakład Narodowy im. Ossolińskich, 1965. – 638 s.
17. Słownik schulzowski / opracowanie i redakcja: Bolecki W., Jarzębski J., Rosiek S. – Gdańsk: Wydawnictwo słowo/obraz/terytoria, 2006. – 469 s.
18. Wystawa art. rzeźb. J. Kahanego w Krynicy // Chwila. – 15.07.1932 – № 4780 – S. 13.
19. Wystawa Brunona Schulza i Joachima Kahanego w Truskawcu // Chwila. – № 4056. – 11.07.1930. – S. 13.
20. Wystawa prac art. metalopl. J. Kahanego i art. mal. B. Szulca w Truskawcu // Chwila. – № 4090. – 14.08.1930. – S. 13.
21. Wystawa prac art. metalopl. J. Kahanego i art. mal. Brunona Szulca w Truskawcu // Chwila. – № 4072. – 27.07.1930. – S. 15.
22. Wystawa prac prof. Joachima Kahanego // Chwila. Wydanie wieczorne 02.08.1937. – № 902. – S. 10.
23. Wystawa prof. J. Kahanego w Morszynie. // Chwila. – № 6595. – 30.07.1937. – S. 10.
24. Wystawa prof. J. Kahanego w Truskawcu. // Chwila. – № 6932. – 09.07.1938. – S. 13.
25. Z wystawy Szulca i Kahanego // Głos Drohobycko–Boryslawsko–Samborsko–Stryjski: bezpartyjny tygodnik informacyjny. – №22. – 20.08.1930. – S.6.
26. Z. Z kraju. List z Truskawca. Wystawa prac art. Joachima Kahanego // Chwila. – № 3744. – 25.08.1929. – S. 9.

REFERENCES

1. Bruno Shults. Horyzont chasu. – Lviv, 2012. – 64 s.
2. Lazorak B., Tymoshenko L., Khomych L., Chava I. Vidomyi i nevidomyi Bruno Shults (sotsiokulturnyi portret Drohobycha). – Drohobych: Kolo, 2016. – 374 s.
3. Fitsovskiy Ye. Rehiony velykoi yeresi ta okolytsi. Bruno Shults i yoho mifolohiia. Per. z polskoi A. Pavlyshyna. – K.: Dukh i Litera, 2010. – 544 s.
4. Shults B. Knyha lystiv. Uklav i pidhotuvav do druku Yezhy Fitsovskiy. / Per. z polsk. Andriia Pavlyshyna. – K.: Dukh i Litera, 2012. – 360 s.
5. Shults B. Tsynamonovi kramnytsi ta vsi inshi opovidannia v perekladi Yuriiia Andrukhovycha: opovidannia; pereklad z polskoi. – K. A–BA–BA–HA–LA–MA–HA, 2012. – 384 s.
6. 20–lecie pracy artystycznej Joachima Kahanego // Chwila. – №474. – 06.06.1932. – S. 11.
7. Borzymińska Z. Kahane Joachim (Chaim) // Polski Słownik Judaistyczny. [Elektronnyi resurs]. // Rezhym dostupu: [http://www.jhi.pl/psj/Kahane_Joachim_\(Chaim\)](http://www.jhi.pl/psj/Kahane_Joachim_(Chaim))

8. Jarzębski J. Schulz. – Wrocław: Wydawnictwo Dolnośląskie, 1999. – 244 s.
9. Juzefczuk G. Bruno zmistyfikowany, Drohobycz zmanipulowany. Nowe perspektywy badan // Bruno Shults yak filosof i teoretyk literatury: Materiały V Mizhnarodnoho Festyvaliu Bruno Shultsa v Drohobychi / red. V.Menok. – Drohobych, 2014. – S. 685 – 704.
10. Kronika Zagłębia Naftowego. Spór lekarza z aptekarzem w Truskawcu. // Chwila. Wydanie wieczorne. – 18.10.1938. – № 1275. – S. 10.
11. Księga listów / Bruno Schulz. Zebrał, opracował, wstępem, przypisami i aneksami opatrzył Jerzy Ficowski. – Kraków: Wydawnictwo Literackie, 1975. – 190 s.
12. Lindenbaum Sh. Sanatorium pod Klepsydrą – Hades czy sanatorium? / Sh. Lindenbaum // W ułamkach zwierciadła... Bruno Schulz w 110 rocznicę urodzin i 60 rocznice śmierci. – Lublin: Towarzystwo Naukowe KUL, 2003. – S. 47–73.
13. Nałkowska Z. Dzienniki. – T. 4 (1930 – 1939). – Cz. 2. (1935 – 1939) / Opracowanie, wstęp i komentarz H. Kirchner. – Warszawa: Czytelnik, 1988. – 511 s.
14. Niezwykła impreza artystyczna w Truskawcu // Głos Drohobycko–Borysławsko–Samborsko–Stryjski: bezpartyjny tygodnik informacyjny. – № 15. – 28.06.1930. – S. 5.
15. Panas W. «Willa Bianki. Mały przewodnik drohobycki dla przyjaciół» (fragmenty). / W. Panas – Lublin: UMCS, 2003. – 103 s.
16. Sandel E. Kahane Joachim (1890 – ok. 1943) / E. Sandel // Polski Słownik Biograficzny. – T. XI. (1964 – 1965) – Wrocław: Zakład Narodowy im. Ossolińskich, 1965. – 638 s.
17. Słownik schulzowski / opracowanie i redakcja: Bolecki W., Jarzębski J., Rosiek S. – Gdańsk: Wydawnictwo słowo/obraz/terytoria, 2006. – 469 s.
18. Wystawa art. rzeźb. J. Kahanego w Krynicy // Chwila. – 15.07.1932 – № 4780 – S. 13.
19. Wystawa Brunona Schulza i Joachima Kahanego w Truskawcu // Chwila. – № 4056. – 11.07.1930. – S. 13.
20. Wystawa prac art. metalopl. J. Kahanego i art. mal. B. Szulca w Truskawcu // Chwila. – № 4090. – 14.08.1930. – S. 13.
21. Wystawa prac art. metalopl. J. Kahanego i art. mal. Brunona Szulca w Truskawcu // Chwila. – № 4072. – 27.07.1930. – S. 15.
22. Wystawa prac prof. Joachima Kahanego // Chwila. Wydanie wieczorne 02.08.1937. – № 902. – S. 10.
23. Wystawa prof. J. Kahanego w Morszynie // Chwila. – № 6595. – 30.07.1937. – S. 10.
24. Wystawa prof. J. Kahanego w Truskawcu // Chwila. – № 6932. – 09.07.1938. – S. 13.
25. Z wystawy Szulca i Kahanego // Głos Drohobycko–Borysławsko–Samborsko–Stryjski: bezpartyjny tygodnik informacyjny. – № 22. – 20.08.1930. – S. 6.
26. Z. Z kraju. List z Truskawca. Wystawa prac art. Joachima Kahanego // Chwila. – № 3744. – 25.08.1929. – S. 9.

Стаття надійшла до редакції 05.05.2017 р.